PODCILJ 1·1

1 SVIJET BEZ SIROMAŠTVA

ISKORIJENITI EKSTREMNO SIROMAŠTVO

Partner na implementaciji

Deloitte.

UNDP

Izazov

Od 2000. godine, globalna stopa siromaštva je prepolovljena. Međutim, potrebni su pojačani napori kako bi se povećali prihodi, ublažile patnje i izgradila otpornost za 783 miliona pojedinaca koji i dalje žive u ekstremnom siromaštvu.

Na osnovu podataka iz 2015. godine, stopa siromaštva u BiH je iznosila 16,9%, gdje je stopa siromaštva starih iznosila 19,6%, a udio siromašne djece u domaćinstvu iznosio je 18,7%.*

Potreba

Onima koji žive u ekstremnom siromaštvu potreban je inkluzivni i održivi rast kako bi zaobišli siromaštvo i nastavili napredovati.

Podaci

Proporcija ljudi koji žive sa manje od $1,90 na dan (%) **

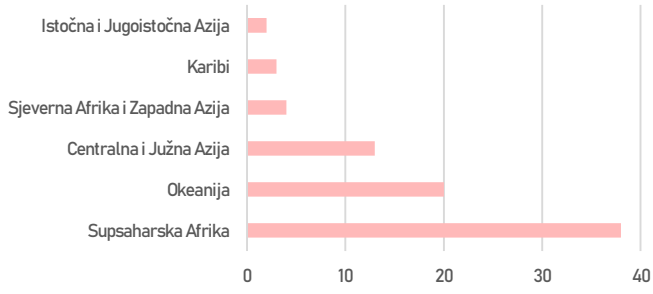

*2019, Dobrovoljni izvještaj BiH u provođenju Agende 2030. i Ciljeva održivog razvoja
** 2018, odabrane regije, UN SDG Izvještaj za 2019. godinu

PODCILJ 1.1

PODCILJ 2·1

2 SVIJET BEZ GLADI

OKONČATI GLAD I POSTIĆI SIGURNOST U SNABDIJEVANJU HRANOM

Partner na implementaciji

Deloitte.

Izazov

U posljednjih 20 godina, broj pothranjenih ljudi je gotovo prepolovljen. Međutim, glad, nesigurnost pristupa hrani i neuhranjenost se moraju okončati jednom za sva vremena. Prema podacima MICSa IV iz 2011. godine, 2% djece mlađe od pet godina u BiH klasificirano je kao pothranjeno, dok je manje od 1% djece uzrasta do pet godina ozbiljno pothranjeno. 9% romske djece mlađe od pet godina u BiH klasificiraju se kao pothranjena (četiri puta više od njihovih neromskih vršnjaka).*

Potreba

Da bi se smanjila glad i pothranjenost, potrebna je održiva poljoprivreda i akvakultura. To uključuje sudjelovanje malih poljoprivrednika, kao i učinkovitih sistema proizvodnje hrane i korištenja tehnologije za konzerviranje hrane.

Podaci

Prisutnost neuhranjenosti (% populacije)**

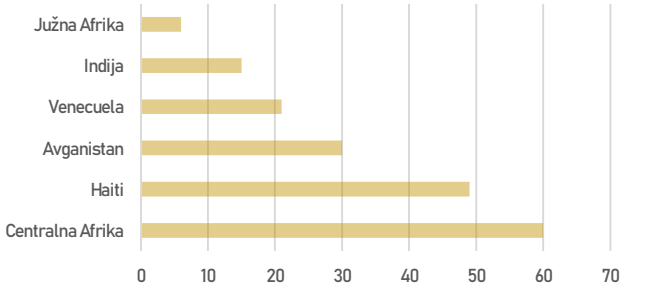

*2019, Dobrovoljni izvještaj BiH u provođenju Agende 2030. i Ciljeva održivog razvoja
**2016-2018, odabrane države i regije, FAO, Organizacija za hranu i poljoprivredu UN-a. 2019

PODCILJ 2·3

2 SVIJET BEZ GLADI

UDVOSTRUČITI POLJOPRIVREDNU PRODUKTIVNOST I PRIHODE MALIH PROIZVOĐAČA HRANE

Partner na implementaciji

Deloitte.

UNDP

Izazov

Niska poljoprivredna produktivnost i slaba tržišna povezanost i dalje predstavlja prepreku ka održivom razvoju u zemljama u razvoju, te predstavlja jedan od glavnih razloga za rast broja ljudi pogođenih glađu (821 milion ljudi u 2017. godini).

Potreba

Moramo se angažovati u međunarodnoj saradnji, širiti nove poljoprivredne tehnologije i opremu, kao i razvijati adekvatnu infrastrukturu za pomoć malim proizvođačima prehrambenih proizvoda.

Podaci

Prinos žitarica (kg po hektaru)*

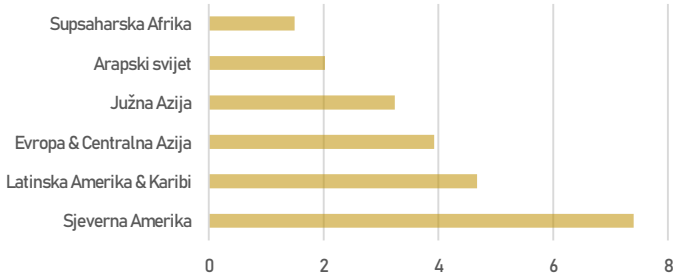

*2017, odabrane regije, Svjetska banka : FAO, elektronski dokument i web stranica

PODCILJ 2·4

2 SVIJET BEZ GLADI

OSIGURATI ODRŽIVE SISTEME ZA PROIZVODNJU HRANE

Partner na implementaciji

Deloitte.

UNDP

Izazov

Naši trenutni sistemi proizvodnje prehrambenih proizvoda su veoma neodrživi. Globalni prehrambeni sistem odgovoran je za 20% ukupnih emisija sa efektom gasova staklene bašte i uzrok je degradacije tla i zemljišta koja direktno utiče na opstanak preko 1,5 milijardi ljudi širom svijeta. Dramatični porast potrošnje energije, gnojiva, herbicida, kao i stočne hrane, vode, te međugradskog transporta, predstavlja značajne komponente ovog problema.

Potreba

Moramo pronaći način kako sisteme proizvodnje hrane učiniti održivijim, a istovremeno biti u mogućnosti hraniti rastuću svjetsku populaciju. Također, moramo primijeniti fleksibilne poljoprivredne prakse za povećanje produktivnosti i proizvodnje, koje pomažu u održavanju ekosistema, koje jačaju kapacitet za prilagođavanje klimatskim promjenama, ekstremnim vremenskim uslovima, sušama, poplavama i ostalim elementarnim nepogodama, odnosno koje progresivno poboljšavaju kvalitet zemljišta.

Podaci

Unos fosilne energije po kilogramu (kg) proizvodnje proteina po izvoru (MJ)*

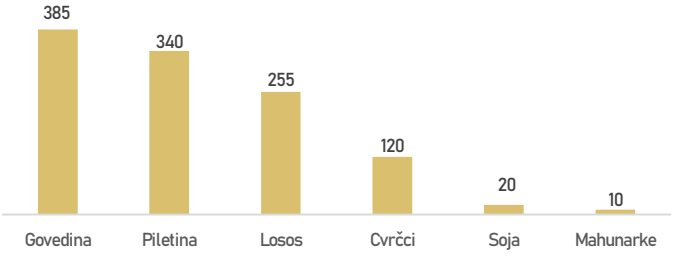

*2016, Worldwide, Lux Istraživanje, Statista: predviđanja. 2016

PODCILJ 2.C

2 SVIJET BEZ GLADI

INFORMACIJE O PREHRAMBENOM TRŽIŠTU

Partner na implementaciji

Deloitte.

UNDP

Izazov

Nesigurnost u pogledu cijena hrane, rezervi i zaliha, te drugih informacija o tržištu hrane i dalje predstavlja prepreku malim poljoprivrednicima za planiranje buduće proizvodnje u skladu sa tržišnim potrebama, a zajednicama u predviđanju i smanjenju vjerovatnoće gladi.

Potreba

Trebamo blagovremeno razmotriti pristupe informacijama o tržištu hrane, uključujući rezerve hrane i cijene, kao i pristupe za osiguravanje efikasne cijene prehrambenih roba.

Podaci

Proporcija zemalja koje bilježe visoke / umjereno visoke anomalije cijena hrane (%)*

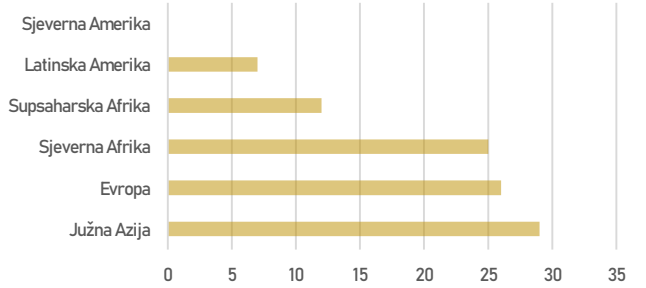

*2017, odabrane regije, UN SDG Izvještaj o napretku za 2019. godinu, Specijalno izdanje, Statistički Aneks

PODCILJ 3·2

3 ZDRAVLJE I BLAGOSTANJE

OKONČATI SMRTNE SLUČAJEVE KOJI SE MOGU SPRIJEČITI KOD NOVOROĐENČADI I DJECE MLAĐE OD 5 GODINA

Partner na implementaciji

Deloitte.

UNDP

Izazov

Tokom proteklih 15 godina, broj smrtnih slučajeva tokom perioda djetinjstva je skoro prepolovljen, a ostvaren je veliki napredak u povećanju životnog vijeka. Međutim, svake godine, 6 miliona djece i dalje umire prije svog petog rođendana, te milioni njih još uvijek bespotrebno pate od preventivnih i izlječivih bolesti. Ovakva vrsta nepotrebne patnje se mora okončati.

Stopa dojenačke smrtnosti u BiH se smanjuje, i to sa 7,5/1.000 živorođenih (2006.) na 5,9 promila (2016.), dok je u RS-u smanjena sa 4,8 promila (2006.) na 2,4 promila u 2016. godini, a u FBiH u 2016. godini ta stopa je iznosila 4,8 promila dok je u 2017. godini iznosila 4,2 promila.*

Potreba

Napredak mora biti ubrzan putem istraživanja i razvoja za prevenciju i liječenje bolesti, čineći zdravstvenu njegu pristupačnijom.

Podaci

Stopa smrtnosti kod djece mlađe od 5 godina (smrtnost po 1.000 živorođenih)*

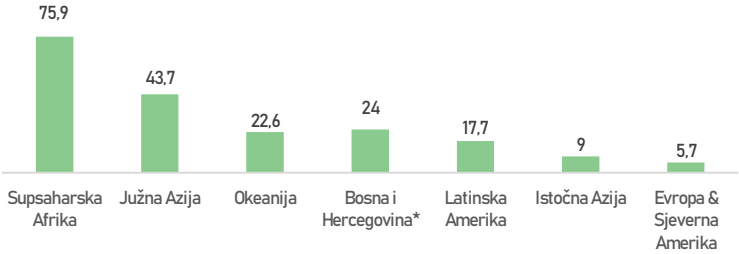

*Romska dojenčad - 2019, Dobrovoljni izvještaj BiH u provođenju Agende 2030. i Ciljeva održivog razvoja
**2017, odabrane regije, UN SDG Izvještaj o napretku za 2019. godinu, Specijalno izdanje, Statistički Aneks

PODCILJ 3·4

3 ZDRAVLJE I BLAGOSTANJE

SMANJITI SMRTNOST OD NEZARAZNIH BOLESTI

Partner na implementaciji

Deloitte.

UNDP

Izazov

Došlo je do neviđenog povećanja broja ljudi koji umiru od dijabetesa, kardiovaskularnih (CVD) i hroničnih bolesti pluća i raka u posljednjih nekoliko godina (tzv. nezaraznih bolesti). Na globalnom nivou, u 2012. godini nezarazne bolesti su odgovorne za 68% svih smrtnih slučajeva u starosnoj dobi do 70 godina – povećanje sa 60% u 2000. godini. Ove bolesti su povezane sa nezdravim stilom života, koji čine fizička neaktivnost, nezdrava ishrana, konzumiranje duhana i alkohola. U BiH, najveći udio smrtnosti od nezaraznih bolesti je povezan sa kardiovaskularnim oboljenjima – 51,8%. *

Potreba

Trebamo ponovo razmotriti kako ćemo smanjiti, spriječiti i tretirati ove bolesti, kao i ponašanja koja ih uzrokuju.

Podaci

Smrtnost od CVD-a, raka, dijabetesa ili hroničnih respiratornih bolesti (% 30-godišnjaka koji bi umrli prije 70.-og rođendana od navedenih bolesti).**

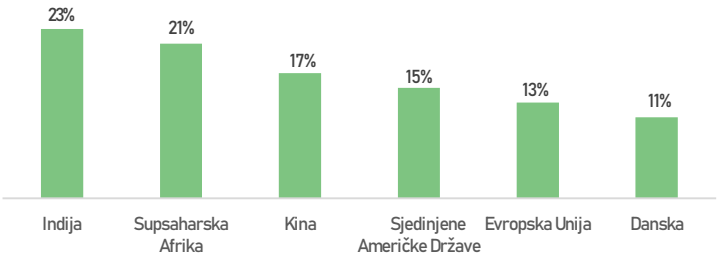

*2019, Dobrovoljni izvještaj BiH u provođenju Agende 2030. i Ciljeva održivog razvoja
**2016, odabrane države i regije, Svjetska banka: WHO, Globalni Zdravstveni opservatorij podataka

PODCILJ 3·5

3 ZDRAVLJE I BLAGOSTANJE

PREVENCIJA I LIJEČENJE ZLOUPOTREBE SUPSTANCI

Partner na implementaciji

Deloitte.

UNDP

Izazov

Zloupotreba droge i alkohola nosi obimne negativne posljedice za zdravlje pojedinca, njegovu dobrobit i društvenu odgovornost (prema porodici, prijateljima, itd.). Na globalnom nivou, štetno korištenje alkohola rezultira smrću 3,3 miliona ljudi svake godine, a broj smrtnih slučajeva uzrokovanih zloupotrebom droge povećan je za 60% – sa 105.000 slučajeva u 2000. godini, do 168.000 slučajeva u 2015. godini.

Potreba

Pojačati prevenciju zloupotrebe supstanci i liječenje posljedica takve zloupotrebe, što obuhvata i zloupotrebu opojnih droga i štetnu upotrebu alkohola.

Podaci

Godišnja konzumacija alkohola po glavi stanovnika (litre čistog alkohola). *

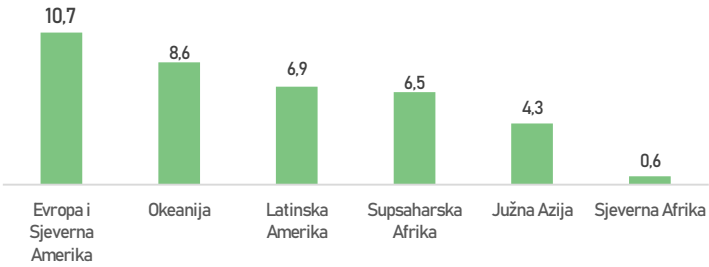

*2016, odabrane regije, UN SDG Izvještaj o napretku za 2019. godinu, Specijalno izdanje, Statistički Aneks

PODCILJ 3·6

3 ZDRAVLJE I BLAGOSTANJE

SMANJITI BROJ SMRTNIH SLUČAJEVA I POVREDA DO KOJIH DOLAZI U SAOBRAĆAJNIM NESREĆAMA

Partner na implementaciji

Deloitte.

UNDP

Izazov

Prema Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji (WHO), povrede dobivene u saobraćajnim nesrećama uzrokuju 1,3 miliona smrtnih slučajeva svake godine širom svijeta. To znači da jedna osoba pogine svakih 25 sekundi. Prema podacima Agencije za statistiku Bosne i Hercegovine, u 2018. godini dogodilo se ukupno 36.541 saobraćajna nesreća od kojih je zabilježeno 10.387 ozlijeđenih te 279 poginulih osoba.*

Potreba

Važan uzrok nezgoda je nedostatak pažnje. Potrebno je ponovo razmotriti naše transportne politike i sisteme sa povećanim fokusom na saobraćajnu bezbjednost i zaštitu ranjivih korisnika saobraćaja poput pješaka, biciklista i motociklista, kao i tehnološka poboljšanja koja mogu smanjiti broj žrtava u saobraćaju.

Podaci

Smrtnost uzrokovana povredama dobivenim putem saobraćajnih nesreća (po 100.000 ljudi)**

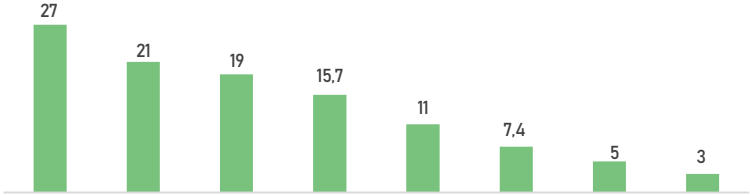

*Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine: SAOBRAĆAJ, 2019, TB 20, Tematski bilten, ISSN 1840-104X, 2020
**2016, odabrane države i regije, Svjetska banka: WHO, Global Izvještaj o statusu saobraćajne sigurnosti, 2018

PODCILJ 3·8

3 ZDRAVLJE I BLAGOSTANJE

OSTVARITI UNIVERZALNU ZDRAVSTVENU ZAŠTITU

Partner na implementaciji

Deloitte.

UNDP

Izazov

Neke razvijene zemlje imaju besplatne sisteme zdravstvene zaštite, ali globalno, više od 2 milijarde ljudi nema pristup osnovnim i pristupačnim lijekovima i medicinskoj pomoći koja uzrokuje patnju i preranu smrt.

Potreba

Telemedicina, podrška i fleksibilno mikrofinansiranje te programi mjera, između ostalog, mogu suzbiti jaz između bolesti i potrebne medicinske pomoći.

Podaci

Broj ljudi (u milionima) koji troše više od 25% potrošnje domaćinstva ili prihoda na „out-of-pocket" troškova na liječenje*

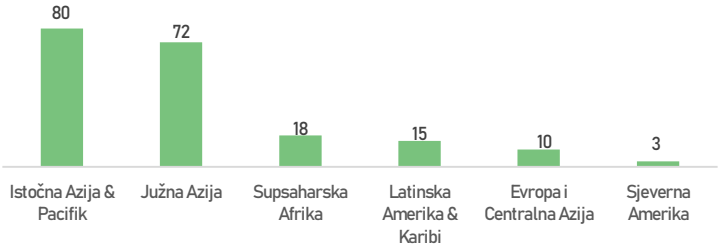

*2015, odabrane regije, Svjetska banka: Globalno izvještavanje o praćenju finansijske zaštite u zdravstvu, 2019

PODCILJ 4·4

4 KVALITETNO OBRAZOVANJE

RELEVANTNO OBRAZOVANJE, VJEŠTINE I OBUKE

Partner na implementaciji

Deloitte.

Izazov

Pristup kvalitetnom obrazovanju je ključ ličnog i profesionalnog rasta koji otvara svijet mnogih mogućnosti. Od 2000. godine, postignut je ogroman napredak u ostvarivanju cilja univerzalnog osnovnog obrazovanja. Devet od deset djece pohađa školu u regijama u razvoju, a globalni broj djece koja ne pohađaju školu je skoro prepolovljen. Ipak, milioni djece još uvijek nemaju pristup kvalitetnom obrazovanju, razvijanju vještina i/ili obukama potrebnim za pronalazak pristojnog zaposlenja ili ulaska u poduzetništvo.

Potreba

Moramo otključati potencijal ljudi razmatranjem novih načina učenja i saradnje među kompanijama, vladama, edukatorima i drugim akterima.

Podaci

Broj online kurseva (Massive Open Online Course) ponuđenih na globalnom nivou*

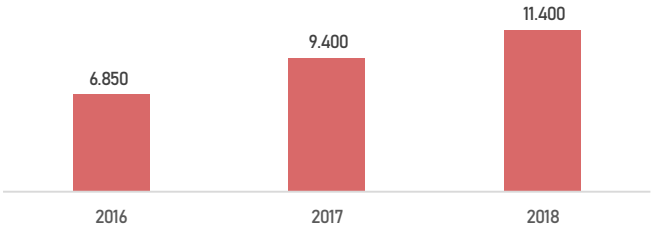

*2018, Class Central MOOC Izvještaj

PODCILJ 4·7

4 KVALITETNO OBRAZOVANJE

STICANJE ZNANJA I VJEŠTINA ZA UNAPREĐENJE ODRŽIVOG RAZVOJA

Partner na implementaciji

Deloitte.

UNDP

Izazov

Obrazovanje je ključni pokretač mnogih Ciljeva održivog razvoja (SDG-ova), ali ipak su naši trenutni obrazovni sistemi ograničeni u postizanju ovih ciljeva te ne omogućavaju potrebne mjere za djelotvorno rješavanje izazova sa kojima se čovječanstvo suočava.

Potreba

Moramo osigurati da svi učenici steknu znanje i vještine potrebne za promovisanje održivog razvoja, uključujući obrazovanje za vođenje održivog stila života, poduzetništva, ljudskih prava, rodne jednakosti, kozmopolitizma i vrednovanje kulturalne različitosti.

Podaci

Broj online kurseva (Massive Open Online Course) ponuđenih na globalnom nivou*

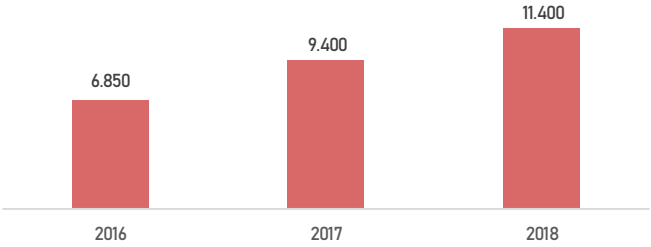

*2018, Class Central MOOC Izvještaj

PODCILJ 5·1

5 RODNA RAVNOPRAVNOST

OKONČATI SVE OBLIKE DISKRIMINACIJE PROTIV ŽENA I DJEVOJČICA

Partner na implementaciji

Deloitte.

Izazov

Mnogo više djevojaka danas pohađa školu u odnosu na 2000. godinu, te je većina regija dostigla rodni paritet u osnovnom obrazovanju. Također, u mnogim zemljama žene imaju veće mogućnosti nego ikada prije. Međutim, rodna nejednakost je i dalje prisutna u većini dijelova svijeta, te je uskraćivanje jednakih prava žena ujedno i uskraćivanje prilike polovini svjetske populacije da živi život na najbolji mogući način.

Potreba

Moramo smisliti načine za osnaživanje žena, kako bi mogle dobiti ista prava i mogućnosti kao i muškarci.

Podaci

Pravni okviri koji promovišu, provode i nadgledaju rodnu ravnopravnost (%)*

Regije	Oblast 1: Sveobuhvatni pravni okviri i javni život	Oblast 2: Nasilje nad ženama	Oblast 3: Zaposlenje i ekonomske koristi	Oblast 4: Braki porodica
Svijet	67,8%	73,9%	71,3%	76,4%

*2018, odabrane regije, UN SDG Izvještaj o napretku za 2019. godinu, Specijalno izdanje, Statistički Aneks

PODCILJ 5·2

5 RODNA RAVNOPRAVNOST

OKONČATI SVE OBLIKE NASILJA I EKSPLOATACIJE ŽENA I DJEVOJČICA

Partner na implementaciji

Deloitte.

UNDP

Izazov

Procjenjuje se da je 35% žena širom svijeta doživjelo fizičko i/ili seksualno intimno nasilje ili seksualno nasilje od strane nepartnera u nekom trenutku svog života. Druge nacionalne studije pokazuju da je do 70% žena doživjelo fizičko i/ili seksualno nasilje od jednog bliskog partnera u svom životu.

Potreba

Moramo otvoreno rješavati ovaj problem i eliminisati sve oblike nasilja nad ženama i djevojčicama u javnoj i privatnoj sferi, uključujući trgovinu ljudima, odnosno seksualnu eksploataciju i druge oblike eksploatacije.

Podaci

Proporcija žena podvrgnuta fizičkom i/ili seksualnom nasilju od strane sadašnjeg ili bivšeg intimnog partnera u prethodnih 12 mjeseci (%)*

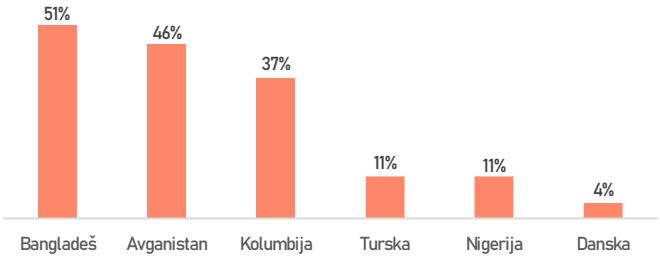

*2010-2014, odabrane države, UN Statistički odjel za nasilje nad ženama, portal podataka, 2016

PODCILJ 5·4

5 RODNA RAVNOPRAVNOST

PROMOVISANJE ZAJEDNIČKIH ODGOVORNOSTI U DOMAĆINSTVU

Partner na implementaciji

Deloitte.

Izazov

Porodične dužnosti i formiranje porodice jednaka su odgovornost za muškarce, kao i za žene, ali u mnogim društvima se taj posao još uvijek smatra odgovornostima žena, što ujedno ometa njihovo pravo na slobodan izbor. To je slučaj za mnoge neplaćene poslove, uključujući zadatke održavanja domaćinstava, porodiljskog odsustva i sveukupne odgovornosti u odgoju djece.

Potreba

Trebamo prepoznati i vrednovati neplaćeno staranje i rad u okviru domaćinstva kroz osiguravanje javnih usluga, infrastrukture i politike socijalne zaštite, te kroz promovisanje zajedničke odgovornosti u domaćinstvu i porodici, na način koji je prikladan u određenoj državi.

Podaci

Proporcija vremena provedenog na neplaćenom radu u kućanstvu i njezi (% od 24 h dnevno)*

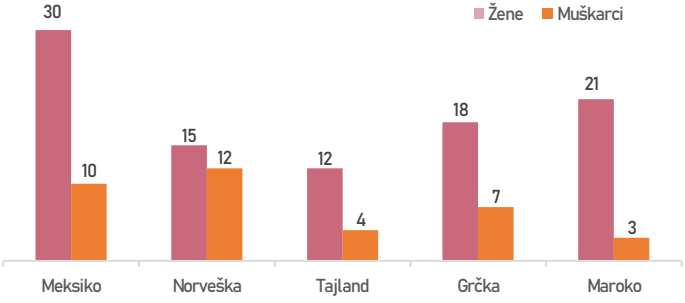

*2011-2015, odabrane države, Svjetska banka: Nacionalni statistički uredi ili nacionalna baza podataka i publikacije koju je sastavio UN-ov ured za statistiku.

PODCILJ 5·5

5 RODNA RAVNOPRAVNOST

OSIGURATI POTPUNU PARTICIPACIJU U LIDERSTVU I DONOŠENJU ODLUKA

Partner na implementaciji

Deloitte.

UNDP

Izazov

Muškarci uglavnom nastavljaju da drže najutjecajnije pozicije na svijetu. U većini od 67 zemalja sa podacima od 2009. do 2015. godine, manje od jedne trećine visokih i blisko-upravnih pozicija drže žene. Prema podacima Udruženja poslovnih žena u BiH iz 2015. godine, 23,79% žena u BiH se nalazi na rukovodećim pozicijama, uključujući udio preduzeća sa ženskim menadžmentom u FBiH (24,58%), RS-u (23,03%) te najmanjim u Brčko Distriktu (19,68%).*

Potreba

Trebamo osigurati da žene u potpunosti i djelotvorno učestvuju i imaju jednake mogućnosti u rukovođenju na svim nivoima odlučivanja u političkom, privrednom i javnom životu.

Podaci

Proporcija rukovodećih pozicija žena (%)**

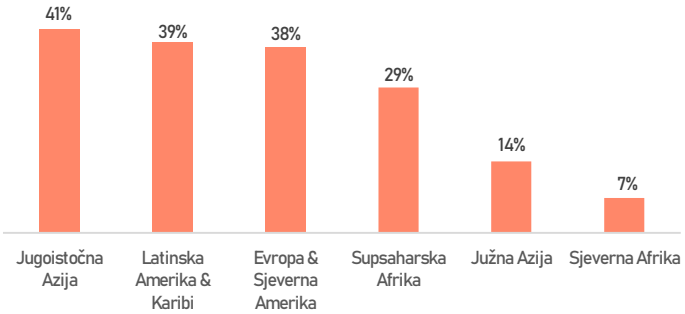

*2017, Analiza žena na vodećim pozicijama u BiH za 2015. godinu, Udruženje poslovnih žena u BiH
*2018, odabrane regije, UN SDG Izvještaj o napretku za 2019. godinu, Specijalno izdanje, Statistički Aneks

PODCILJ 6·2

6 ČISTA VODA I SANITARNI USLOVI

ČISTA VODA I SANITARNI USLOVI

Partner na implementaciji

Deloitte.

UNDP

Izazov

Pristup čistoj vodi i adekvatnim sanitarnim i higijenskim uslovima ključan je za zdravlje ljudi, ekološku održivost i ekonomski prosperitet. Ostvaren je značajan napredak, ali globalno, 3 od 10 osoba još uvijek nema pristup sigurnoj pitkoj vodi, te 6 od 10 osoba nema pristup bezbjednim sanitarnim uslovima i adekvatnim objektima. Ovakvi nedostaci rezultiraju u 1,8 miliona smrtnih slučajeva svake godine.

Potreba

Ovo se može promijeniti ulaganjem u inovativne i prikladne infrastrukture, tehnologije za pročišćavanje vode i sanitaciju, kao i obrazovanjem o higijenskim praksama.

Podaci

Ljudi koji koriste usluge za piće kojima se sigurno upravlja (% populacije stanovništva)

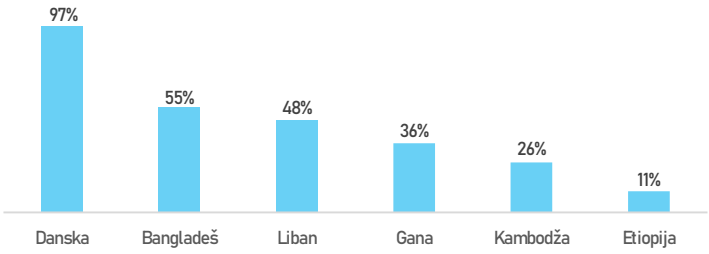

*2017, odabrane države, WHO/UNICEF Zajednički nadzorni program za vodo snabdijevanje, sanitaciju i higijenu

PODCILJ 6·3

6 ČISTA VODA I SANITARNI USLOVI

UNAPRIJEDITI KVALITET VODE, PROČIŠĆAVANJE OTPADNE VODE I BEZBJEDNU PONOVNU UPOTREBU

Partner na implementaciji

Deloitte.

Izazov

80% ukupnih otpadnih voda koje proizilaze iz ljudske aktivnosti biva ispušteno direktno u rijeke ili mora bez ikakvog procesa čišćenja, što rezultira značajnim pomorskim zagađenjem, bolestima i velikim brojem smrtnih slučajeva svake godine.

Potreba

Moramo iskoristiti postojeće vještine i znanje o infrastrukturi i tehnologiji otpadnih voda, te osigurati adekvatne regulative kako bismo osigurali čistu vodu za sve.

Podaci

Proizvodnja otpadne vode po stanovniku*

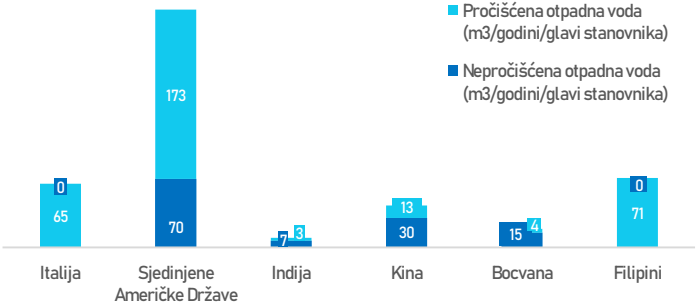

*2013, odabrane države, UN univerzitetski institut za vodu, okoliš i zdravlje.
Globalni, regionalni, i državni nivoi za podatke o proizvodnji otpadne vode, pročišćavanju i upotrebi.

PODCILJ 6.4

6 ČISTA VODA I SANITARNI USLOVI

POVEĆATI EFIKASNOST KORIŠTENJA VODE

Partner na implementaciji

Deloitte.

Izazov

Voda – bilo da je povećanje potražnje, zagađenje ili nedostatak iste – bit će jedan od glavnih urbanih izazova 21. vijeka. U principu, predviđa se da će globalna potražnja za vodom biti povećana za 55% između 2000. i 2050. godine, i da će svaka druga individua biti pogođena nestašicom vode u 2050. godini.

Potreba

Moramo ponovo razmotriti u kakvoj smo interakciji sa vodom u svim sferama, u cilju rješavanja kompleksnih socijalnih, fizičkih i kulturoloških izazova, te kako bismo osigurali očuvanje vode, pročišćavanje i ponovno korištenje. Zbog toga je bitno povećati efikasnost korištenja vode u svim sektorima i osigurati održivu eksploataciju vode i snabdijevanje vodom kako bi se odgovorilo na nestašicu vode, i u znatnoj mjeri smanjio broj ljudi koji se suočavaju sa nestašicom vode.

Podaci

Godišnja povlačenja iz slatkovodne rezerve (% internih resursa)*

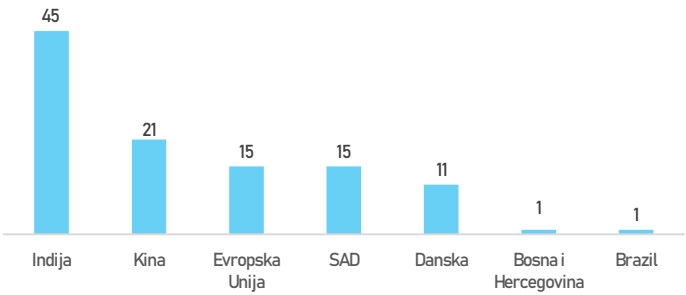

*2014, odabrane države i regije, Svjetska banka: FAO, AQUASTAT podaci

PODCILJ 7.1

7 PRISTUPAČNA ENERGIJA IZ ČISTIH IZVORA

PRISTUP ELEKTRIČNOJ ENERGIJI

Partner na implementaciji

Deloitte.

UNDP

Izazov

Između 1990. i 2010. godine, broj ljudi sa pristupom električnoj energiji je porastao za 1,7 milijardi. Ovim napretkom se trebamo ponositi, ali još uvijek 1 od 7 osoba ostaje u mraku. Naše trenutno oslanjanje na fosilna goriva je i dalje neodrživo, te predstavlja jednu od najvećih prijetnji našem opstanku.

Potreba

Moramo postati energetski efikasni, ulagati u proizvodnju čiste energije kao što su solarna energija i vjetar, razviti nova inovativna rješenja na mreži i izvan mreže, te osigurati efikasniju distribuciju za korist ljudi i planete.

Podaci

Broj ljudi bez pristupa električnoj energiji (milion)*

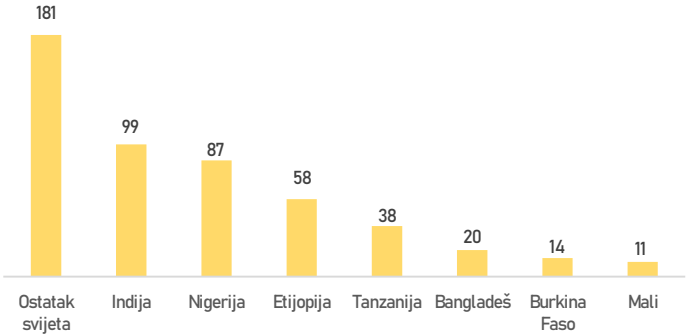

*2017, odabrane države, Svjetska banka, Održiva energija za sve (SE4ALL), SE4ALL Globalni okvir za praćenje

PODCILJ 7.2

7 PRISTUPAČNA ENERGIJA IZ ČISTIH IZVORA

POVEĆATI GLOBALNI PROCENAT OBNOVLJIVE ENERGIJE

Partner na implementaciji

Deloitte.

UNDP

Izazov

Obnovljivi izvori energije poput hidroenergije, solarne i energije vjetra i dalje čine relativno mali udio potrošnje energije, uprkos njihovom brzom rastu posljednjih godina. Izazov je povećati udio obnovljive energije u industrijskim i transportnim sektorima, koji zajednički predstavljaju 80% globalne energetske potrošnje.

Potreba

Trebamo ubrzati inovativne tehnologije, regulativu kao i aktivnosti privatnog sektora koji posluju unutar pozitivnih poslovnih okvira. Također, moramo pronaći načine za povećanje održivosti udjela obnovljive energije u globalnom energetskom miksu.

Podaci

Potrošnja obnovljive energije (% od ukupne energetske potrošnje)*

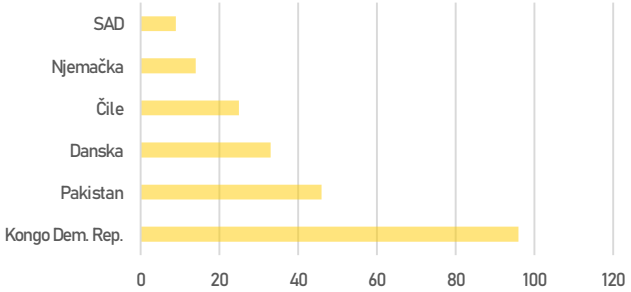

*2017, odabrane države, Svjetska banka, Održiva energija za sve (SE4ALL), Baza podataka iz SE4ALL Globalnog okvira za praćenje

PODCILJEVI 7·3 & 7·A

7 PRISTUPAČNA ENERGIJA IZ ČISTIH IZVORA

USVAJANJE ENERGETSKE EFIKASNOSTI I ČISTE ENERGIJE

Partner na implementaciji

Deloitte.

UNDP

Izazov

Energija predstavlja centralni faktor skoro svakog velikog izazova sa kojim se svijet danas suočava u vidu ljudske sigurnosti, klimatskih promjena, proizvodnje hrane, stvaranjem radnih mjesta i povećanjem životnog standarda. Međutim, naše trenutne energetske prakse se ne mogu održati. One predstavljaju 60% ukupnih emisija gasova sa efektom staklene bašte, čime direktno doprinose klimatskim promjenama, destrukcijom okoliša, kao i opasnim nivoom zagađenja zraka koje je štetno za ljudsko zdravlje – bivajući nejednako distribuirane širom zemlje.

Potreba

Moramo posegnuti za efikasnim i obnovljivim energetskim praksama kako u industriji, tako i u prijevozu i načinu na koji gradimo stambene objekte.

Podaci

Potrošnja električne energije (kWh po glavi stanovnika)*

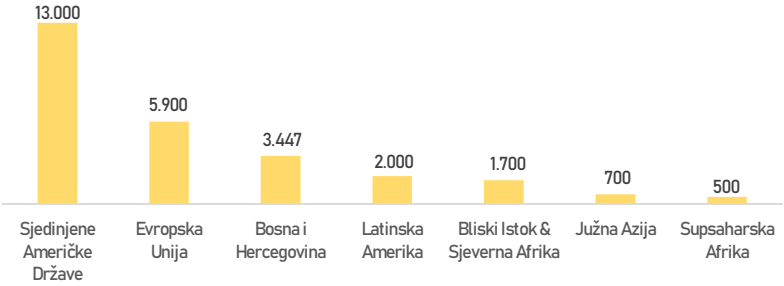

*2014, odabrane države i regije, Svjetska banka: IEA Statistics © OECD/IEA 2014

PODCILJ 8·1

8 DOSTOJANSTVEN RAD I EKONOMSKI RAST

ODRŽIVI EKONOMSKI RAST

Partner na implementaciji

Deloitte.

UNDP

Izazov

GDP/BDP (bruto domaći proizvod) je najčešća mjera prosperiteta zemlje i ekonomskog rasta. Međutim, BDP nije najbolji alat u brojanju „eksternalija" kao što su klimatske promjene, iscrpljivanje prirodnih resursa, jednakosti i dobrobiti ljudi – sve ključne komponente održivog razvoja.

Potreba

Mi trebamo mjeriti i ciljati ka ekonomskom rastu u smislu održivog rasta i fokusirati se manje na povećanje industrijske proizvodnje (npr. Trostruka donja linija (TBL), Bruto nacionalne sreće (GNH), Indeks održivog ekonomskog blagostanja* itd.).

Podaci

Godišnja stopa rasta realnog BDP po glavi stanovnika (%)**

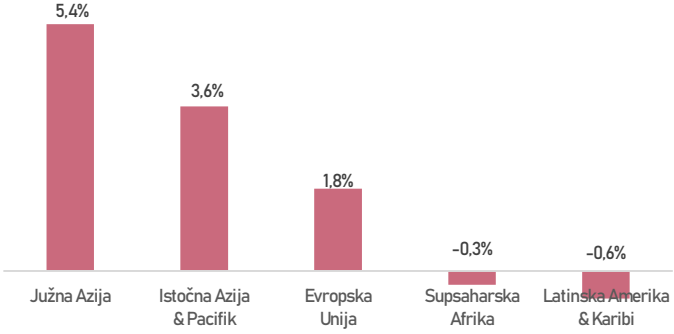

*Trostruka Donja Linija – Triple Bottom Line (TBL); Bruto nacionalne sreće – Gross National Happiness (GNH); Indeks održivog ekonomskog blagostanja – Index of Sustainable Economic Welfare (ISEW)

**2018, odabrane regije, Svjetska banka - baza nacionalnih računa, i OECD baza podataka nacionalnih računa

PODCILJ 8·4

8 DOSTOJANSTVEN RAD I EKONOMSKI RAST

EFIKASNOST RESURSA U PROIZVODNJI I POTROŠNJI

Partner na implementaciji

Deloitte.

Izazov

Naše trenutne prakse proizvodnje i potrošnje dugoročno nisu održive. U suštini, procjenjuje se da će trebati oko četiri planete sa veličinom i bio-kapacitetom planete Zemlje kako bi se održao trenutni nivo potrošnje (prema podacima iz 2014. godine).

Potreba

Moramo razmišljati o proizvodnji i potrošnji u vidu novih inovativnih načina odvajanja ekonomske aktivnosti od trenutne prekomjerne upotrebe sirovina i energije kako kod kuće, tako i na poslu (npr. čista proizvodnja i tehnologija, ponovna upotreba materijala, kružni proizvodi i usluge itd.)

Podaci

Godišnje korištenje čelika po glavi stanovnika, kg (proizvodnja + neto uvoz)*

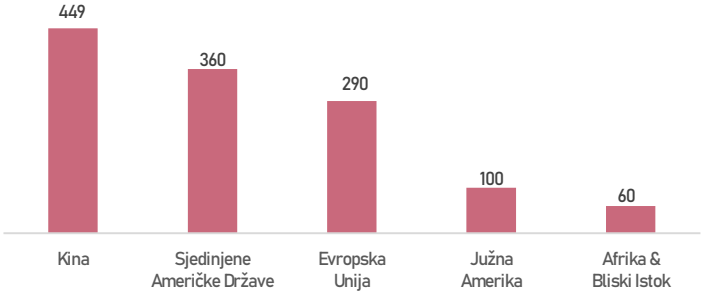

*2018, odabrane države i regije, Svjetska Asocijacija za čelik (WSA), Svjetski čelik na osnovu figura iz 2018. godine

PODCILJ 8·5

8 DOSTOJANSTVEN RAD I EKONOMSKI RAST

DOSTOJANSTVEN RAD SA ISTOM PLATOM ZA RAD JEDNAKE VRIJEDNOSTI

Partner na implementaciji

Deloitte.

UNDP

Izazov

Prema podacima iz 2015. godine, globalna razlika u plaćama između spolova iznosi 23%. Bez odlučnog djelovanja, trebat će više od 50 godina da se postigne jednaka plata.

Potreba

Žene i djevojčice moraju imati priliku za jednake mogućnosti obrazovanja i zapošljavanja, a na nama je odgovornost za ubrzanje potrebnih promjena.

Podaci

Stopa nezaposlenosti (%), po spolu*

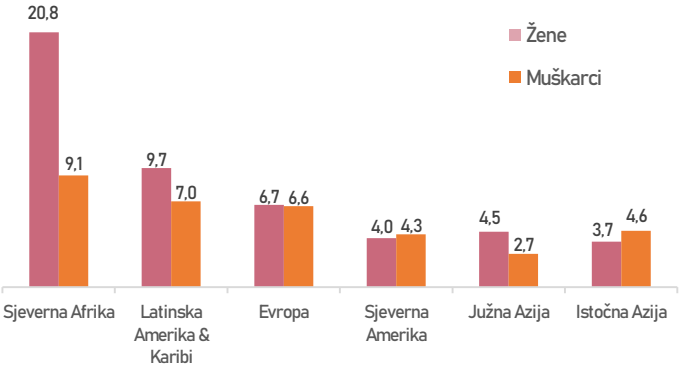

*2018, odabrane regije, UN SDG Izvještaj o napretku za 2019. godinu, Specijalno izdanje, Statistički Aneks

PODCILJ 8·8

8 DOSTOJANSTVEN RAD I EKONOMSKI RAST

ZAŠTITITI RADNA PRAVA

Partner na implementaciji

Deloitte.

UNDP

Izazov

Društveno odbacivanje – odnosno diskriminacija u platama, nedovoljna plata, neodgovarajuća zaštita radnog mjesta – je u posljednjoj deceniji postalo istaknutije u mnogim naprednim ekonomijama, obično u kategorijama ručnog rada.

Potreba

Moramo zaštititi radna prava i promovisati bezbjedno i sigurno radno okruženje za sve radnike, uključujući radnike migrante, a posebno žene migrante, i one koji rade opasne poslove.

Podaci

Stope fatalnih ozljeda po 100,000 uposlenika po sektorima*

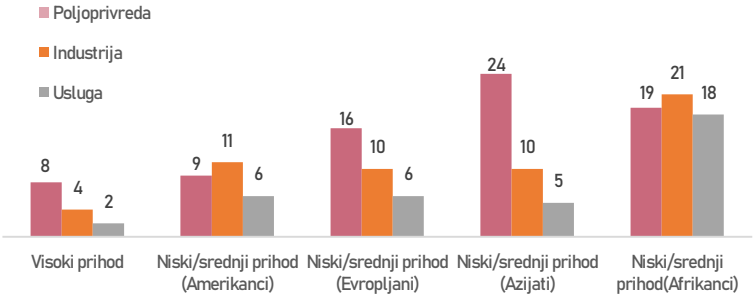

*2007, odabrane regije, ILO: Radna bezbjednost i zdravlje, Svjetska statistika

PODCILJ 8·10

8 DOSTOJANSTVEN RAD I EKONOMSKI RAST

UNIVERZALNA DOSTUPNOST BANKARSKIH, OSIGURAVAJUĆIH I FINANSIJSKIH USLUGA ZA SVE

Partner na implementaciji

Deloitte.

Izazov

Osiguranje obezbjeđuje sigurnost i zaštitu od rizika koji mogu imati štetne efekte na naše živote, kao što su zdravstveni incidenti, nesreće ili povrede. Ipak, segment koji je najpodložniji riziku – siromašni i ranjivi – također predstavlja segment koji se bori da dobije obezbijeđeno osiguranje.

Potreba

Moramo preispitati pristupačna i dostupna javna i privatna osiguranja i finansijske službe, tako da one posluju za sve nas, ne samo za određeni segment stanovništva.

Podaci

Omjer odraslih (15 godina i stariji) sa računom u banci ili drugoj finansijskoj instituciji ili kod pružatelja mobilnih usluga plaćanja*

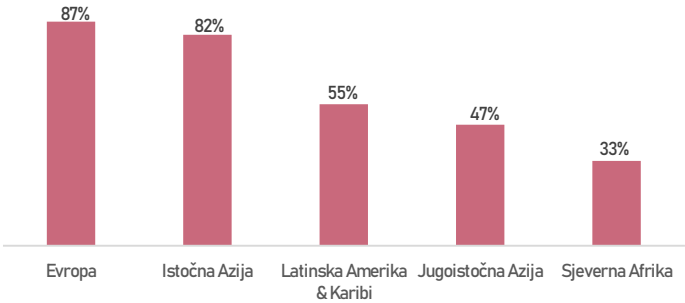

*2017, odabrane regije, UN SDG Izvještaj o napretku za 2019. godinu, Specijalno izdanje, Statistički Aneks

PODCILJ 9·1

9 INDUSTRIJA, INOVACIJE I INFRASTRUKTURA

RAZVITI ODRŽIVE, OTPORNE I INKLUZIVNE INFRASTRUKTURE

Partner na implementaciji

Deloitte.

UNDP

Izazov

Polovina čovječanstva – 3,5 milijarde ljude – živi u gradovima, čime se oslanjaju na ugljikom-intenzivne društveno-tehničke sisteme (infrastruktura, regulacije, korisnička praksa, društvene norme i ponašanje) koji su nasljedno skupi i teški za izbjeći – u suštini, mi smo zaključani u emisijama ugljika.

Potreba

Za oslobađanje gradova i pojedinaca od ugljično-intenzivnih praksi, moramo smisliti čiste i održive načine za razmišljanje i upotrebu zgrada, vozila, cesti, putem novih korisničkih praksi i regulacija.

Podaci

Broj smart city projekata*

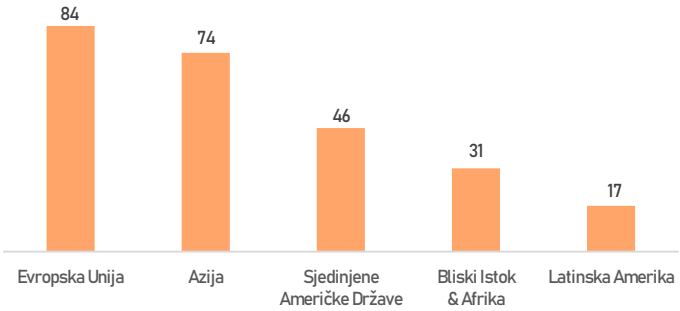

*2016, odabrane države i regije, Statista: Siemens

PODCILJ 9·3

9 INDUSTRIJA, INOVACIJE I INFRASTRUKTURA

ODRŽIVA MALA I SREDNJA PREDUZEĆA

Partner na implementaciji

Deloitte.

UNDP

Izazov

Mala i srednja preduzeća (MSP) su bitni stubovi naše ekonomije, te čine velike udjele nacionalnog zapošljavanja (preko 50% u OECD* ekonomijama) i nacionalne dodane vrijednosti (preko 50% u OECD zemljama). MSP (uključujući mikro preduzeća) također igraju krucijalnu ulogu za rast i zaposlenje u ekonomijama u razvoju i nastajanju. Ipak, ovaj sektor je „nedovoljan" u smislu šema potpore za iskorištavanje njihovih potencijala.

Potreba

MSP-ovi se moraju podržati kako bi se u potpunosti iskoristila njihova vodeća uloga u promovisanju inkluzivnog i održivog ekonomskog rasta, zaposlenja i dostojanstvenog rada za sve, kao i podsticanja inovacija.

Podaci

Procenat svih zaposlenih u malim i srednjim preduzećima, uključujući i mikro preduzeća (%)**

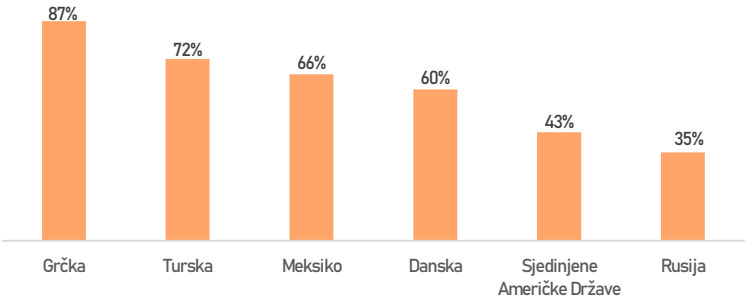

*OECD – Organizacija za ekonomsku saradnju i razvoj

**2016, odabrane države, OECD Strukturalna i demografska baza podataka poslovne statistike, 2018 .

PODCILJ 9·5

9 INDUSTRIJA, INOVACIJE I INFRASTRUKTURA

UNAPRIJEDITI ISTRAŽIVANJE I NADOGRADITI INDUSTRIJSKE TEHNOLOGIJE

Partner na implementaciji

Deloitte.

UNDP

Izazov

Industrija i proizvodnja predstavljaju centralni dio naše ekonomije, ali su ujedno i glavni izvori klimatskih promjena, zagađenja zraka i vode, zdravstvenih problema, destrukcije ekosistema i mnogih drugih negativnih posljedica.

Potreba

Uz temeljno naučno istraživanje u cilju stvaranja održive i ekološki prihvatljive industrijske proizvodnje i tehnologije, možemo ojačati industrijski sektor uz ograničavanje negativnih nuspojava. To će zahtijevati povećano podsticanje inovacija i broja zaposlenih u oblasti istraživanja, kao i povećanje javne i privatne potrošnje na istraživanje i razvoj.

Podaci

CO_2 emisije (kg po $1.000 BDP-a)*

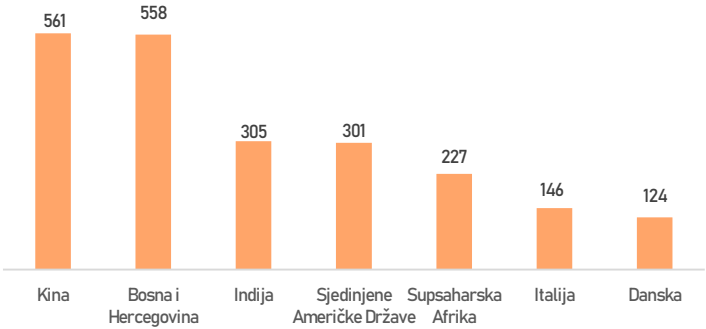

*2014, odabrane države i regije, Svjetska banka: Informacije analitičkog centra za emisije ugljen dioksida

PODCILJ 9.C

9 INDUSTRIJA, INOVACIJE I INFRASTRUKTURA

PRISTUP INFORMACIONO-KOMUNIKACIONIM THENOLOGIJAMA

Partner na implementaciji

Deloitte.

UNDP

Izazov

Uprkos izvanrednom povećanju povezanosti u zadnjoj deceniji, manje od polovine svjetske populacije ima pristup Internetu, čime se ograničavaju vitalne informacije i tokovi komunikacije, dijeljenja znanja i povezanosti kroz vrijeme i prostor.

Potreba

Digitalna podjela je prepreka za razvoj, koju bismo trebali nastojati rješavati kroz nove poslovne modele, te univerzalnim i pristupačnim pristupom internetu.

Podaci

Proporcija populacije pokrivene najmanje 4G mobilnom mrežom (%)*

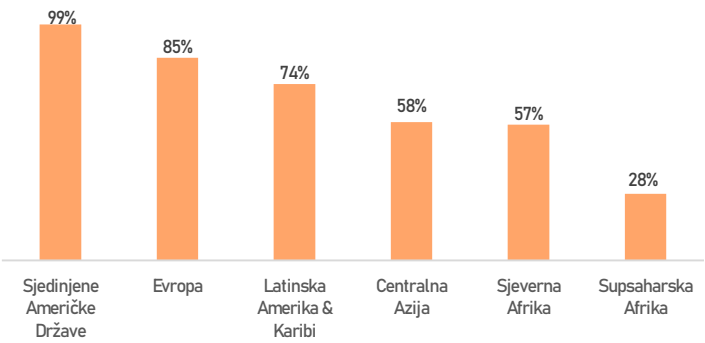

*2017, odabrane regije, UN SDG Izvještaj o napretku za 2019. godinu, Specijalno izdanje, Statistički Aneks.

PODCILJ 10·2

10 SMANJENJE NEJEDNAKOSTI

OSNAŽITI I PROMOVISATI SOCIJALNU, EKONOMSKU I POLITIČKU INKLUZIJU

Partner na implementaciji

Deloitte.

UNDP

Izazov

U posljedicama finansijske krize, socijalna i ekonomska nejednakost je evidentna na globalnom nivou. Ljudi koji žive u društvima sa manje socijalne i ekonomske jednakosti imaju tendenciju da manje vjeruju jedni drugima, da se manje angažuju u društvene i civilne aktivnosti, te da se osjećaju nedovoljno ispunjenim i sretnim.

Potreba

Moramo osnažiti i promovisati socijalnu, ekonomsku i političku inkluziju, te pristup i poštovanje prema svima, bez obzira na starost, spol, invalidnost, rasu, etničku pripadnost, porijeklo, religiju ili ekonomski, odnosno neki drugi status.

Podaci

Distribucija subjektivnog blagostanja širom svijeta (izmjereno sveukupnom satisfakcijom ljudi u pogledu njihovih života)*

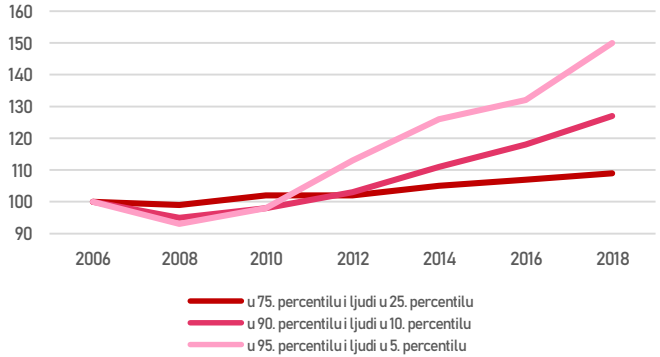

*2006-2018 (indeks 2006 = 100) Kalkulacije Odjela za izvještavanje ljudskog razvoja, Helliwell (2019) korištenjem Gallup podataka

PODCILJ 10 · 4

10 SMANJENJE NEJEDNAKOSTI

PROMOVISANJE JEDNAKOSTI

Partner na implementaciji

Deloitte.

UNDP

Izazov

Nejednakost je u porastu u mnogim zemaljama. U Evropi, Sjedinjenim Američkim Državama i Bliskom Istoku, 10% najvećeg udjela zarade nacionalnih dohodaka iznosi 37%, 47%, i 61% nacionalnog dohodka respektivno (nivoi za 2016. godinu). Visoki nivoi nejednakosti u dohodku su povezani sa ekonomskom nestabilnošću, finansijskim krizama, te manjom socijalnom kohezijom.

Potreba

Trebamo razmotriti trenutne poreske sisteme, politike i regulacije koje nam mogu omogućiti prilike koje se mogu aplicirati u adresiranju rastuće nejednakosti.

Podaci

GINI indeks (procjena Svjetske banke)*

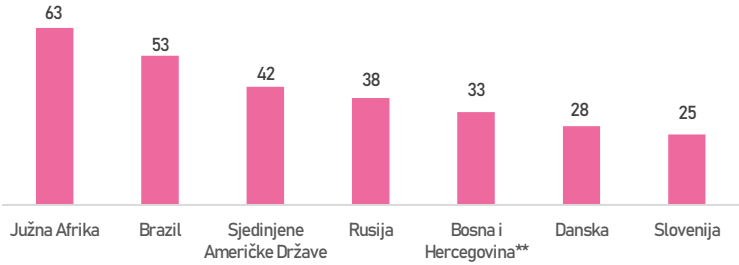

*2014-2016, odabrane države, Svjetska banka, Istraživačka grupa za razvoj
**Podaci iz 2011. godine - BiH

PODCILJ 10·5

10 SMANJENJE NEJEDNAKOSTI

UNAPRIJEDITI REGULACIJE FINANSIJSKIH TRŽIŠTA I INSTITUCIJA

Partner na implementaciji

Deloitte.

UNDP

Izazov

Globalna finansijska nejednakost porasla je unutar i širom zemalja, uzrokujući društvene napetosti, nepovjerenje i ljutnju. Institucije su mehanizmi kojima upravljamo i regulišemo našu ekonomiju i finansijska tržišta.

Potreba

Da bismo smanjili finansijsku nejednakost, moramo unaprijediti propise i nadzor globalnih finansijskih tržišta i institucija, te pojačati primjenu tih propisa.

Podaci

GINI indeks (procjena Svjetske banke)*

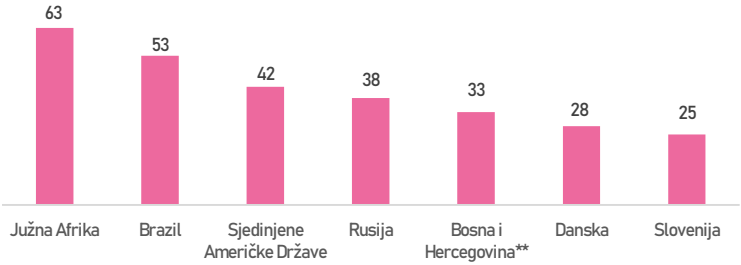

*2014-2016, odabrane države, Svjetska banka, Istraživačka grupa za razvoj
**Podaci iz 2011. godine - BiH

PODCILJ 10·7

10 SMANJENJE NEJEDNAKOSTI

ODGOVORNA, BEZBJEDNA I UREĐENA MIGRACIJA

Partner na implementaciji

Deloitte.

UNDP

Izazov

Migracija (uzrokovana ratovima, klimatskim promjenama, katastrofama, socijalnom isključenošću itd.) predstavlja jedan od najtežih izazova današnjice. Svijet ne može ostvariti održivi razvoj za sve ako se izostave oni kojima je potreban novi ili privremeni dom.

Potreba

Moramo razmišljati o urednim, sigurnim i odgovornim migracijskim politikama, kao i socijalnoj, ekonomskoj i političkoj inkluziji za milione ljudi koji žive u raseljenosti.

Podaci

Najvažniji razlog dolaska u Evropu*

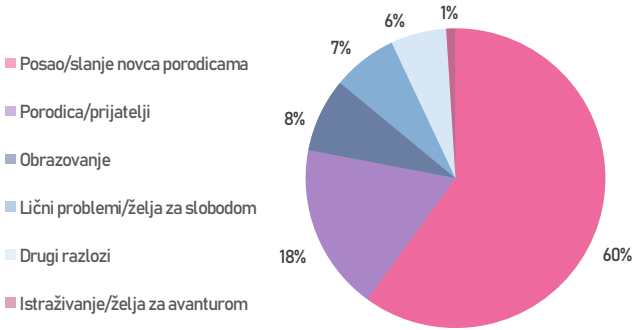

*2019, UNDP, Scaling Fences Izvještaj za 2019. godinu

PODCILJ 11·3

11 ODRŽIVI GRADOVI I ZAJEDNICE

ODRŽIVA URBANIZACIJA

Partner na implementaciji

Deloitte.

Izazov

Više od polovine današnje populacije živi u gradovima. Rastući broj stanovnika i gustine naseljenosti rezultira štetnim zagađenjem zraka, neadektvatnim upravljanjem otpadom i sanitacijom, kao i neodrživom upotrebom prirodnih resursa. Ovi će se izazovi nastaviti ubrzavati obzirom da se predviđa da će gradsko stanovništvo dostići više od 6 milijardi ljudi u 2050. godini – što je povećanje od 64% od 2014. godine.

Potreba

Da bismo kontrolisali pritisak koji gradovi stavljaju na okoliš, moramo se fokusirati na održiva rješenja i usluge kako bismo podržali održivi, dugoročni urbani razvoj.

Podaci

Proporcija urbane populacije koja živi u sirotinjskim kvartovima, neformalnim naseljima ili neadekvatnim stambenim domovima (%)*

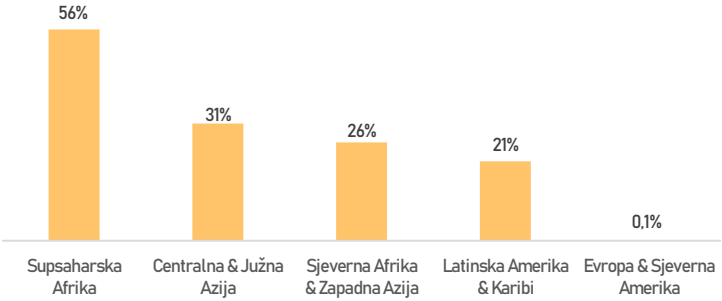

*2018, odabrane regije, UN SDG Izvještaj o napretku za 2019. godinu, Specijalno izdanje, Statistički Aneks

PODCILJ 11·6

11 ODRŽIVI GRADOVI I ZAJEDNICE

SMANJITI NEGATIVNI UTICAJ GRADOVA NA ŽIVOTNU SREDINU

Partner na implementaciji

Deloitte.

UNDP

Izazov

Urbano zagađenje zraka predstavlja izazove mnogim gradovima širom svijeta, uzrokujući zdravstvene probleme, smanjeno blagostanje i milione prijevremenih smrtnih slučajeva godišnje. U 2014. godini, procjenjuje se da je 50% globalne urbane populacije izloženo zagađenju zraka na nivoima 2,5 puta višim od maksimalnih standarda (WTO).

Potreba

Moramo smisliti nove načine za sprečavanje i smanjenje urbanog zagađenja zraka, te minimizirati vrijeme provedeno u područjima visoke zagađenosti, na primjer putem smart city tehnologije, čistog prijevoza, i praćenja nivoa zagađenosti u stvarnom vremenu.

Podaci

Zagađenje zraka, prosječna godišnja izloženost (mikrogrami po kubnom metru)*

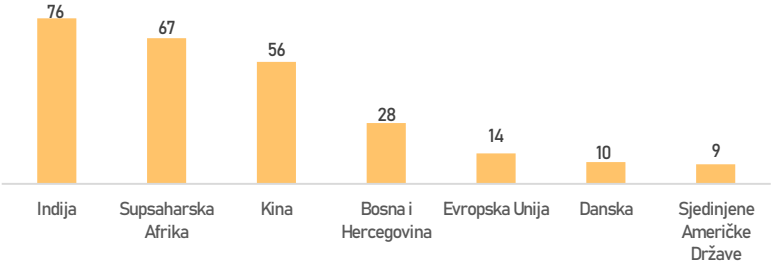

*2017, odabrane države i regije, Svjetska banka: Brauer, M. et al. 2017, za Globalni teret proučavanja bolesti.

PODCILJ 11·7

11 ODRŽIVI GRADOVI I ZAJEDNICE

SIGURNE I INKLUZIVNE ZELENE I JAVNE POVRŠINE

Partner na implementaciji

Deloitte.

UNDP

Izazov

Današnji svijet je urbaniziran stopama neviđenim u historiji. Za mnoge muškarce i žene, odluka o preseljenju u grad predstavlja šansu za boljim životom, većim prihodom, pristojnim zaposlenjem, boljim smještajem i pristupom modernim pogodnostima. Ipak, gradovi također odlikuju mjestima duboke nejednakosti i očaja.

Potreba

Moramo obezbijediti univerzalni pristup sigurnim, inkluzivnim i dostupnim zelenim i javnim površinama, posebno za žene i djecu, kao i za osobe sa određenim invalidnostima i potrebama.

Podaci

Procenat zemljišta dodijeljenog za otvaranje novih javnih površina (broj gradova)*

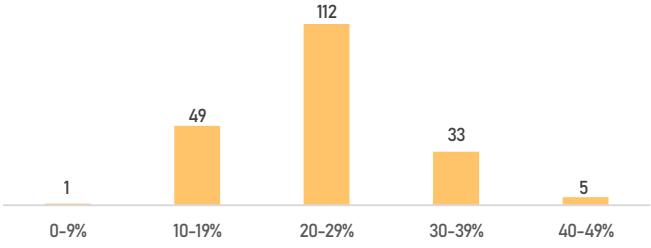

*2018, UN SDG Izvještaj za 2019. godinu, 11. cilj

PODCILJ 11·B

11 ODRŽIVI GRADOVI I ZAJEDNICE

ODRŽIVI GRADOVI I INFRASTRUKTURA

Partner na implementaciji

Deloitte.

UNDP

Izazov

Stambeni i građevinski sektori su, kombinovani skupa, ujedno i odgovorni za 36% globalne ukupne energetske potrošnje i skoro 40% direktnih i indirektnih CO_2 emisija. Postoji značajna potreba za većom energetskom efikasnošću unutar postojećih stambenih objekata, ubrzanim razvojem CO_2 neutralne izgradnje i proizvodnje, te klimatskim prilagođavanjem unutar građevine i infrastrukture.

Potreba

Efikasna potrošnja energije u zgradama i infrastrukturi tokom cijelog životnog ciklusa igra važnu ulogu u napretku ka održivim gradovima i zajednicama, ali je neadekvatno prioritizirana u mnogim dijelovima svijeta zbog nedostatka podsticaja i prilika za poboljšanje.

Podaci

CO_2 emisija iz industrija proizvodnje i građevine (% ukupnog sagorijevanja goriva)*

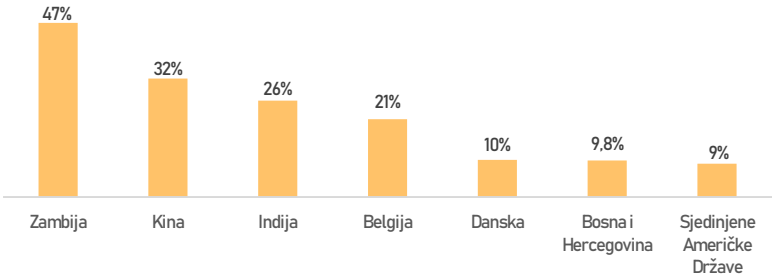

*2014, odabrane države, Svjetska banka: IEA Statistics © OECD/IEA 2014

PODCILJ 12·2

12 ODGOVORNA POTROŠNJA I PROIZVODNJA

ODRŽIVO UPRAVLJANJE I KORIŠTENJE PRIRODNIH RESURSA

Partner na implementaciji

Deloitte.

UNDP

Izazov

Planeta Zemlja obezbijedila nam je obilje prirodnih resursa. Međutim, ne koristimo ih odgovorno, te svake godine globalno potrošimo duplo više resursa nego što ona može obnoviti. Za sve vrste materijala, razvijene zemlje su najmanje udvostručile ugljični otisak po glavi stanovnika zemalja u razvoju. Otisak fosilnih goriva više je od četiri puta veći za razvijene zemlje nego zemlje u razvoju. Drugim riječima, naše sadašnje ponašanje vezano za potrošnju je daleko od održivog.

Potreba

Moramo promijeniti potrošačke navike unutar naših domova, javnih mjesta i radnog mjesta koje su povezane sa temeljnim izazovom iscrpljivanja zemljinih resursa alarmantnom brzinom.

Podaci

Potrošnja nafte, odabrane države i regije (broj bačvi/dan na 1.000 ljudi)

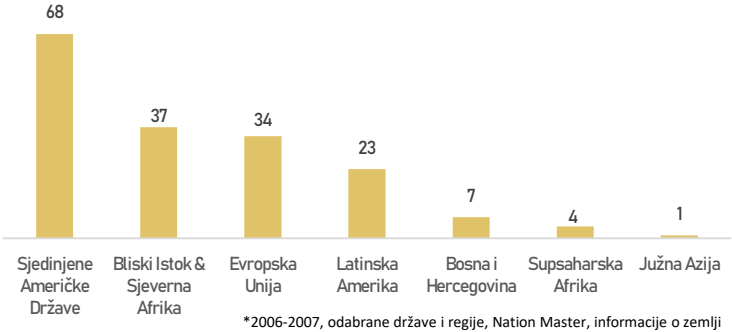

*2006-2007, odabrane države i regije, Nation Master, informacije o zemlji

PODCILJ 12.3

12 ODGOVORNA POTROŠNJA I PROIZVODNJA

SMANJITI OTPAD OD HRANE

Partner na implementaciji

Deloitte.

Izazov

Svake godine procjenjuje se da 1/3 proizvedene hrane trune u kantama potrošača i trgovaca ili se kvari zbog loših praksi prijevoza i berbe. Svake godine potrošači u bogatim zemljama troše gotovo istu količinu hrane (222 miliona tona) kao i cjelokupna neto proizvodnja hrane u Supsaharskoj Africi (230 miliona tona). Osim toga, proizvodnja hrane čini 1/5 globalne emisije gasova staklene bašte (GHG), za koju se predviđa da će se udvostručiti do 2050. godine (referentna godina-2015.).

Potreba

Moramo razmisliti o tome kako uspostaviti efikasne prakse i prehrambene prakse sa niskom emisijom gasova staklene bašte, ujedno smanjujući otpad od hrane. Također, trebamo težiti ka tome da globalno prepolovimo bacanje hrane mjerene po glavi stanovnika na nivou maloprodaje i potrošača, te da smanjimo gubitke hrane u proizvodnji i lancima snabdijevanja, što obuhvata i gubitke koji nastaju poslije žetve.

Podaci

Procenat inicijalne poljoprivredne proizvodnje koja je izgubljena ili protraćena, po uzroku*

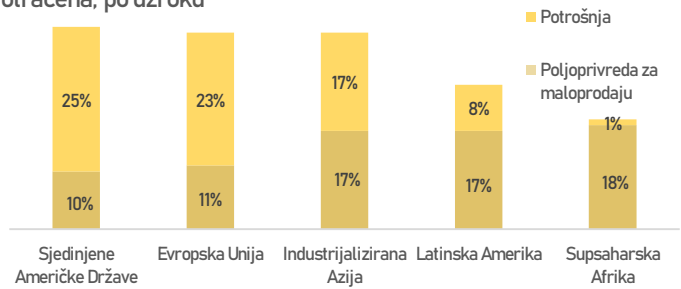

*2011, odabrane regije i države, FAO, Globalni gubici hrane i otpad od hrane, 2011

PODCILJ 12·4

12 ODGOVORNA POTROŠNJA I PROIZVODNJA

ODGOVORNO I EKOLOŠKI ISPRAVNO UPRAVLJANJE HEMIKALIJAMA

Partner na implementaciji

Deloitte.

UNDP

Izazov

Oko 100.000 hemikalija se koristi u trgovini, sa 2.000 novih spojeva koji dolaze na tržište svake godine. Ne postoje pouzdane informacije o zdravstvenom uticaju skoro dvije trećine hemijskih proizvoda koji se svakodnevno koriste u industriji.

Potreba

Da bismo napredovali prema održivom razvoju, moramo ostvariti ekološki ispravno upravljanje hemikalijama i svim oblicima otpada tokom čitavog njihovog upotrebnog ciklusa, u skladu sa međunarodnim okvirima, kako bismo što više umanjili njihov negativni uticaj na zdravlje ljudi i životnu sredinu.

Podaci

Pesticidi – Upotreba po površini obradivog zemljišta (kg/ha)*

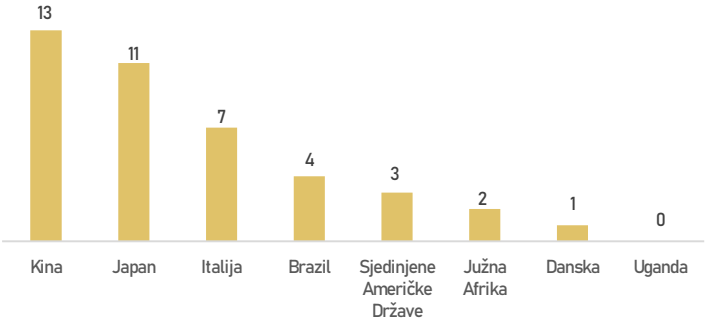

*2017, odabrane države, FAO, FAOSTAT

PODCILJ 12·5

12 ODGOVORNA POTROŠNJA I PROIZVODNJA

SMANJITI GENERISANJE OTPADA

Partner na implementaciji

Deloitte.

Izazov

Predviđeno je povećanje globalnog otpada za 70% do 2050. godine (referentna godina – 2015.). Zemlje OECD-a će biti odgovorne za 28% generisanja globalnog otpada, dok će biti u mogućnosti nadomjestiti samo 14% svjetske populacije u 2025. godini.

Potreba

Postoji potreba za inovacijom cirkularnih modela za proizvode koji podržavaju efikasnu upotrebu prirodnih resursa, kao i potreba za kreiranjem sistema koji će omogućiti dugi vijek, optimalno ponovno korištenje, obnovu i reciklažu proizvoda. Potrebno je značajno smanjiti generisanje otpada, sprječavanjem ili smanjivanjem stvaranja istog, odnosno prerađivanjem i ponovnom upotrebom.

Podaci

Prikupljanje komunalnog otpada (1.000 tona)*

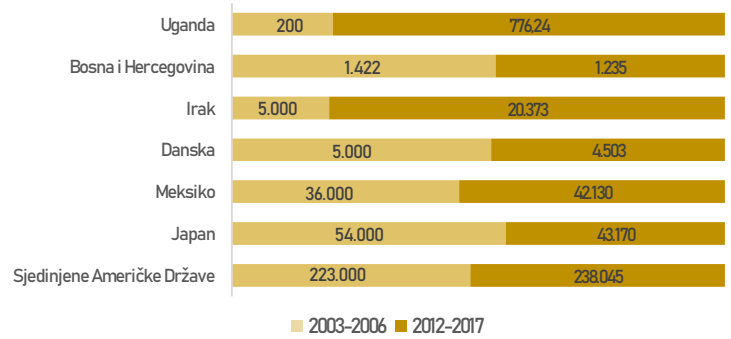

*2003-2006, odabrane države, UNSTATS Okoliš. 2011; 2012-2017, odabrane države, UNSTATS Okoliš, 2018

PODCILJ 12·6

12 ODGOVORNA POTROŠNJA I PROIZVODNJA

IZGRADITI ODRŽIVE PRAKSE UNUTAR KOMPANIJA

Partner na implementaciji

Deloitte.

UNDP

Izazov

Iscrpljivanje prirodnih resursa predstavljat će ključni izazov za industriju u 21. vijeku, uzimajući u obzir njihov porast potražnje, nepredvidivost i nestašicu.

Potreba

Kako bi se ovaj trend zaustavio, industrije moraju preispitati svoje prakse. Na primjer, korištenjem strategija ublažavanja koje se oslanjaju na transparentnost, efikasnost i praćenje, kao i razvoj istinskih kružnih poslovnih modela. To će također zahtijevati integrisanje informacija o održivosti u njihov ciklus izvještavanja te pomoći u izgradnji povjerenja prema kupcima, investitorima i uposlenicima.

Podaci

Populacija, indeks materijalnog otiska kao i indeks rasta BDP-a*

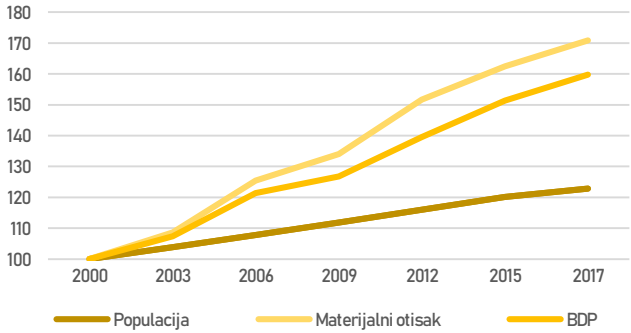

*2000-2017 (osnovna linije 2000 = 100), UN SDG Izvještaj za 2019. godinu, 12. cilj

PODCILJ 12·7

12 ODGOVORNA POTROŠNJA I PROIZVODNJA

PROMOVISATI ODRŽIVE PRAKSE

Partner na implementaciji

Deloitte.

UNDP

Izazov

Od 1950.-ih, svijet je proizveo oko 8,3 milijardi tona plastike. Približno pola ove plastike se koristi kao pakovanje i naknadno se odlaže. Značajne količine plastičnog otpada završi na deponijama, a znatna količina završi u prirodi. Globalna proizvodnja plastike se povećala sa 2 miliona tona u 1950. godini na više od 400 miliona tona u 2015. godini.

Potreba

Moramo se suočiti sa ovim izazovom kroz političke i korporativne inicijative za opsluživanje sve većeg broja zahtjevnijih kupaca. To trebamo ostvariti promovisanjem praksi javnih nabavki koje su održive, u skladu sa nacionalnim politikama i prioritetima.

Podaci

Domaća materijalna potrošnja, 2010. i 2017. godina (milijarde metričkih tona)*

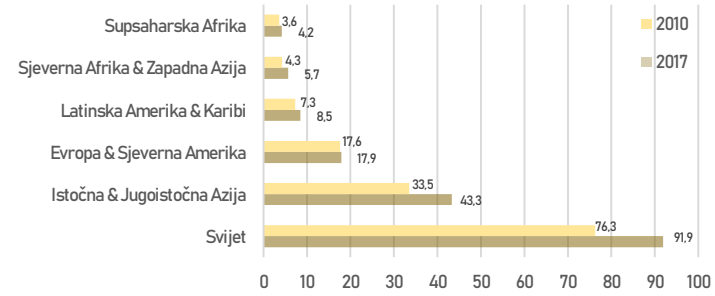

*2010 & 2017, odabrane regije, UN SDG Izvještaj za 2019. godinu, 12. cilj

PODCILJ 12·8

12 ODGOVORNA POTROŠNJA I PROIZVODNJA

PROMOVISATI RAZUMIJEVANJE ODRŽIVIH STILOVA ŽIVOTA

Partner na implementaciji

Deloitte.

UNDP

Izazov

Mi konzumiramo više ekoloških resursa i usluga nego što priroda može regenerirati prekomjernim ribolovom, prekomjernom berbom, sječom šuma i emitovanjem mnogo više ugljičnog dioksida nego što atmosfera i ekosistem mogu apsorbirati. Ovakvo ponašanje je krajnje neodrživo i predstavlja velike prijetnje za čitavo čovječanstvo.

Potreba

Moramo osigurati ljudi svuda imaju relevantne informacije i svijest o održivom razvoju i prirodnim stilovima života. Stoga, potrebno je stvoriti životni stil ujedno misleći o načinima korištenja različitih resursa, te njihovom uticaju na okoliš.

Podaci

Materijalni otisak po glavi stanovnika, 2010. i 2017. godina (metričke tone po osobi)*

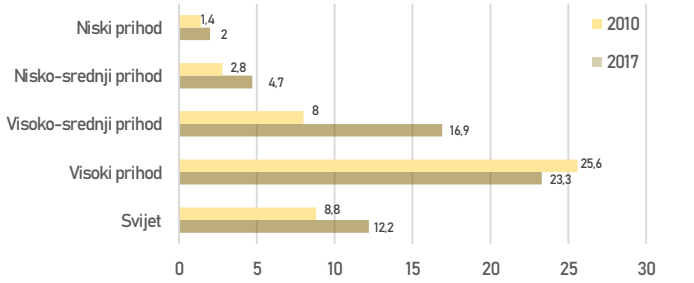

*2010 & 2017, odabrane regije, UN SDG Izvještaj za 2019. godinu, 12. cilj

PODCILJ 13·2

13 OČUVANJE KLIME

INTEGRISATI MJERE VEZANE ZA KLIMATSKE PROMJENE UNUTAR NACIONALNIH POLITIKA

Partner na implementaciji

Deloitte.

UNDP

Izazov

2017. godina je bila jedna od najtoplijih godina rekordno i ujedno za 1,1 stepeni celzijusa iznad predindustrijskog perioda. Svijet i dalje doživljava rastuće nivoe mora, ekstremne vremenske uvjete kao i povećanje gasova sa efektom staklene bašte.

Potreba

To zahtijeva hitno i ubrzano djelovanje javnih i privatnih korporacija kako bi mjere klimatskih promjena integrisale u svoje politike, strategije i planiranje.

Podaci

Napredak ostvaren od strane zemalja u razvoju u formuliranju i sprovođenju nacionalnih planova za adaptaciju, po fazi procesa*

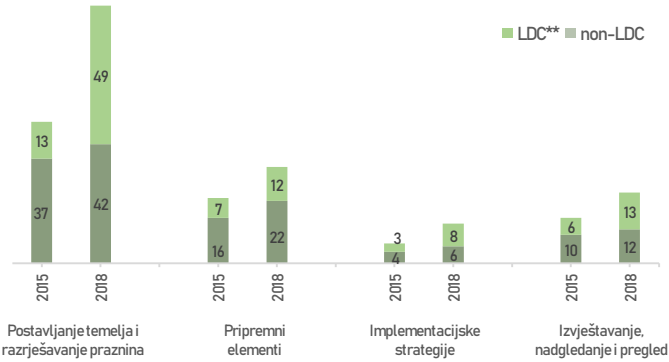

*2015 & 2018, UN SDG Izvještaj za 2019. godinu, 13. cilj

**LDC – najmanje razvijene zemlje

PODCILJ 13 · 3

13 OČUVANJE KLIME

IZGRADNJA ZNANJA I KAPACITETA ZA SUSRET SA KLIMATSKIM PROMJENAMA

Partner na implementaciji

Deloitte.

UNDP

Izazov

Ruralne oblasti i gradovi širom svijeta se sve više suočavaju sa nepovoljnim efektima klimatskih promjena, uključujući rastuće razine mora, rastuće temperature, duže periode suše i moćnije oluje.

Potreba

Moramo unaprijediti obrazovanje, podizanje nivoa svijesti, kao i ljudske i institucionalne kapacitete u vezi sa ublažavanjem i smanjivanjem uticaja klimatskih promjena, odnosno sa prilagođavanjem i ranim upozoravanjem na klimatske promjene.

Podaci

Populacija koja živi u područjima gdje je elevacija ispod 5 metara (% ukupne populacije)*

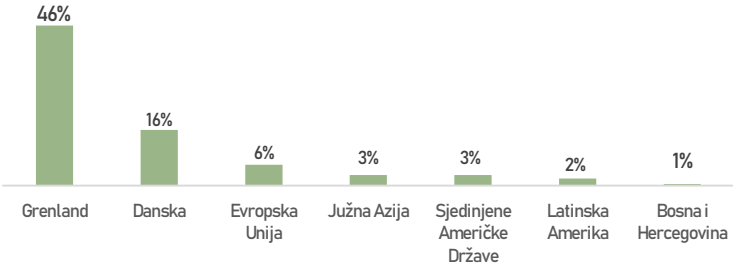

*2013, odabrane države i regije , Svjetska banka: NASA Društvenoekonomski podaci i aplikacioni centar (SEDAC)

PODCILJ 14·1

14 OČUVANJE VODENOGSVIJETA

SMANJITI ZAGAĐENJE MORSKIH RESURSA

Partner na implementaciji

Deloitte.

Izazov

Do 2025. godine, naši okeani će sadržavati jedan kilogram plastike za svaka tri kilograma ribe, a do 2050. godine, okeani će imati više plastičnog otpada nego ribe jer se procjenjuje da će se proizvodnja plastike utrostručiti do 933 miliona tona (referentna godina-2014.). Također, procjenjuje se da 80% plastike korištene na kopnu u konačnici dospijeva do okeana.

Potreba

Moramo preispitati načine na koje koristimo plastiku, počevši od kućne upotrebe, do industrije sa velikim naglaskom na kružne modele, ponovnom upotrebom ili recikliranjem plastičnih komponenti dužinom lanca vrijednosti.

Podaci

Distribucija potrošnje plastike širom svijeta do krajnje upotrebe*

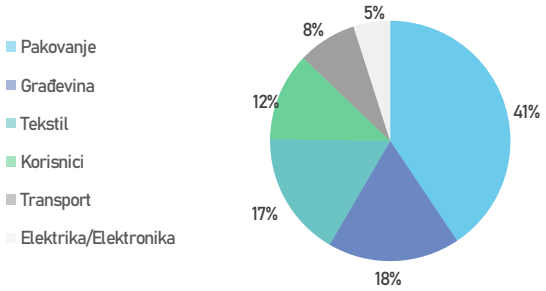

*2017, Svjetski ekonomski forum, Science Advances 2017

PODCILJEVI 14·2 & 14·4

14 OČUVANJE VODENOGSVIJETA

OČUVANJE I ODRŽIVO KORIŠTENJE OKEANA

Partner na implementaciji

Deloitte.

UNDP

Izazov

Naši okeani su među najvrijednijim prirodnim resursima planete Zemlje koji ujedno upravljaju vremenom, oblikuju klimu, čiste zrak, pomažu u hranjenju svijeta i osiguravaju živote miliona ljudi. Ipak, bombardujemo ih brojnim zagađivačima. Kiselina u okeanu je u porastu, prekomjerni ribolov je postala nova normalnost, a do 2050. godine predviđa se postojanje više plastičnog otpada nego riba u okeanima.

Potreba

Moramo zaštititi i obnoviti morske i obalske ekosisteme kako bismo izbjegli značajne negativne uticaje. To zahtijeva jačanje prilagodljivosti ekosistema, te preduzimanje aktivnosti za njihovu obnovu kako bi okeani ponovo postali zdravi i produktivni.

Podaci

Rijeke koje nose plastični otpad iz duboke unutrašnjosti mora, mjereno tonama plastičnog otpada godišnje*

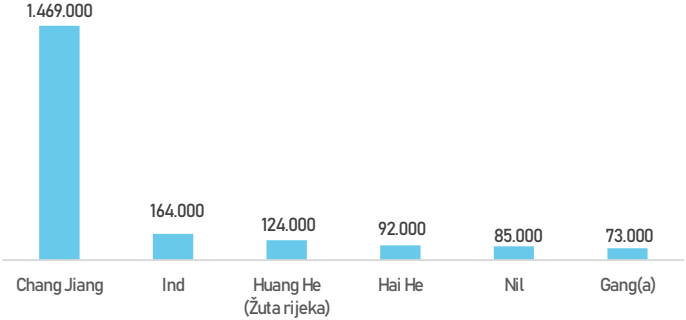

*2017, odabrane svjetske rijeke, UN za okoliš, Nauka o okolišu i tehnologiji, 2017

PODCILJ 15·3

15 OČUVANJE ŽIVOTA NA ZEMLJI

OKONČANJE DEZERTIFIKACIJE I OBNAVLJANJE DEGRADIRANOG ZEMLJIŠTA

Partner na implementaciji

Deloitte.

Izazov

33% zemljišta planete je ozbiljno degradirano i plodno tlo se gubi po stopi od 24 milijarde tona godišnje zbog lošeg upravljanja poljoprivredom, što utiče na egzistenciju više od 15 milijardi ljudi na globalnom nivou. Predviđeni globalni rast stanovništva i proizvodnje hrane će samo intenzivirati ovaj problem.

Potreba

Moramo preispitati poljoprivredne prakse kako bismo smanjili stopu dezertifikacije i obnovili degradiranu zemlju i tlo.

Podaci

Degradacija tla (u milionima hektara) po državi ili regiji*

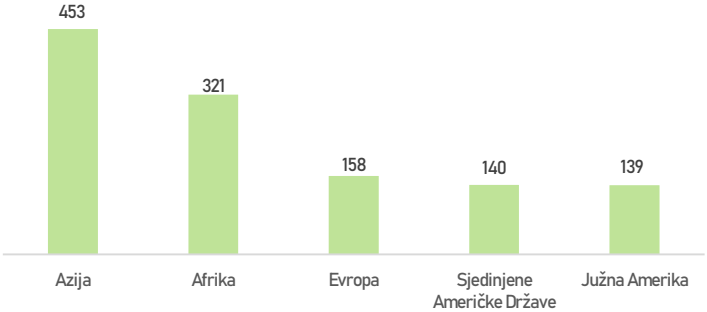

*2014, odabrane države i regije, Gibbs & Salmon (2014), Applied Geography 57 (2015) 12-21

PODCILJ 16.4

16 MIR, PRAVDA I SNAŽNE INSTITUCIJE

BORBA PROTIV NEZAKONITIH FINANSIJSKIH TOKOVA I ORGANIZOVANOG KRIMINALA

Partner na implementaciji

Deloitte.

Izazov

Napori u promovisanju održivog razvoja bivaju potkopani nezakonitim finansijskim tokovima (IFFs), organizovanim kriminalom i cyber kriminalom. IFFs su finansijski tokovi čije je porijeklo i/ili transfer ilegalan, npr. zbog utaje poreza, korupcije ili vezano za druge kriminalne aktivnosti poput droge, oružja, trgovine ljudima ili nezakonite sječe. Osim toga, procjenjuje se da će cyber kriminal koštati svijet gotovo 600 milijardi dolara godišnje, ili 0,8% globalnog bruto domaćeg proizvoda (BDP-a).

Potreba

Moramo razmisliti o načinima kako se izboriti sa nezakonitim finansijskim tokovima (IFFs), organizovanim kriminalom kao i cyber kriminalom širom sektora, nacionalnih granica i regija.

Podaci

Cyber kriminal i konvencionalna kriminalna viktimizacija (% ispitanika koji su prijavili viktimizaciju prošle godine)*

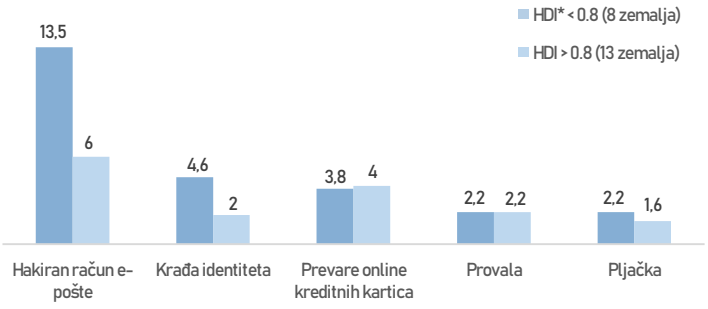

*HDI – indeks ljudskoj razvoja
**2011, UNODC razrada Norton Cybercrime Izvještaja i kriminalne viktimizacije

PODCILJ 16·5

16 MIR, PRAVDA I SNAŽNE INSTITUCIJE

SMANJITI NEPLAĆANJE POREZA I KORUPCIJU

Partner na implementaciji

Deloitte.

UNDP

Izazov

Loše upravljanje, korupcija, krađa i neplaćanje poreza značajno potkopavaju ljudski razvoj. Čak i zemlje sa niskim nivoom korupcije suočavaju se sa bogatim ljudima i kompanijama koje uživaju u poreskom raju u drugim zemljama, velikim korupcijskim skandalima, bankama koje peru novac i kompanijama koje su uključene u nezakonite prakse.

Potreba

Potreban nam je održivi poreski sistem i snažne institucije koje će smanjiti neplaćanje poreza, korupciju i podmićivanje.

Podaci

Proporcija preduzeća koja su imala barem jedan kontakt sa javnim službenicima te platili mito istim, ili su zatražili mito od strane javnih službenika tokom perioda u posljednjih 12 mjeseci (%)*

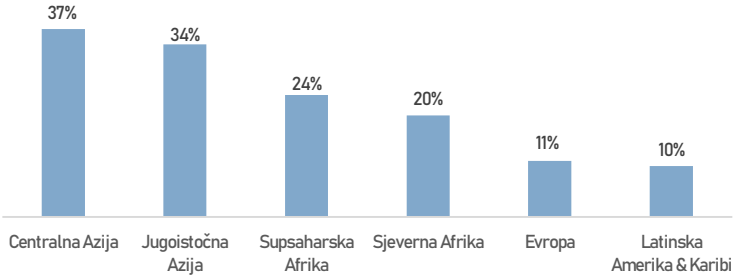

*2018, odabrane regije, UN SDG Izvještaj o napretku za 2019. godinu, Specijalno izdanje, Statistički Aneks

PODCILJ 16·6

16 MIR, PRAVDA I SNAŽNE INSTITUCIJE

RAZVITI DJELOTVORNE, ODGOVORNE I TRANSPARENTNE INSTITUCIJE NA SVIM NIVOIMA

Partner na implementaciji

Deloitte.

UNDP

Izazov

Djelotvorne, odgovorne i transparentne javne i privatne institucije na svim nivoima su potrebne da osiguraju društveni, ekonomski i ekološki održivi razvoj. Ipak, naša trenutna institucionalna postavka ne može odgovoriti na mnoge od ovih odgovornosti.

Potreba

Političke institucije i preduzeća trebaju usvojiti transparentne prakse i biti odgovorni za svoje akcije/neakcije u cilju osiguravanja dugoročnog održivog razvoja.

Podaci

Proporcija preduzeća koja su imala barem jedan kontakt sa javnim službenicima te platili mito istim, ili su zatražili mito od strane javnih službenika tokom perioda od posljednjih 12 mjeseci (%)*

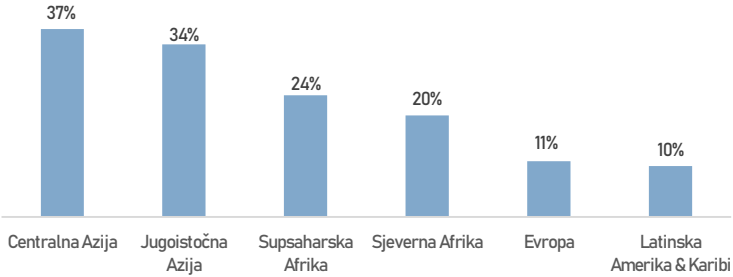

*2018, odabrane regije, UN SDG Izvještaj o napretku za 2019. godinu, Specijalno izdanje, Statistički Aneks

PODCILJ 16·7

16 MIR, PRAVDA I SNAŽNE INSTITUCIJE

OSIGURATI INKLUZIVNO I REPREZENTATIVNO DONOŠENJE ODLUKA

Partner na implementaciji

Deloitte.

UNDP

Izazov

Odgovorne i inkluzivne institucije su poluge za održivi razvoj. Ipak, inkluzivne demokratske institucije nalaze se pod povećanim pritiskom u protekloj deceniji – kako u zemljama u razvoju, tako i u razvijenim zemljama.

Potreba

Trebamo promovisati i osigurati odgovorno, inkluzivno i reprezentativno donošenje odluka na svim nivoima, kako bismo osigurali miroljubiva i pravedna društva za sve.

Podaci

Proporcija zemalja sa nezavisnim nacionalnim institucijama za ljudska prava u skladu sa Pariskim principima (%)*

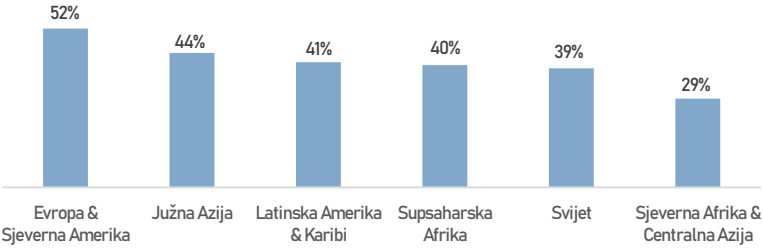

*2018, odabrane regije, UN SDG Izvještaj o napretku za 2019. godinu, Specijalno izdanje, Statistički Aneks

PODCILJ 16·9

16 MIR, PRAVDA I SNAŽNE INSTITUCIJE

OBEZBIJEDITI UNIVERZALNI ZAKONSKI IDENTITET

Partner na implementaciji

Deloitte.

UNDP

Izazov

Danas u svijetu ima oko 215 miliona imigranata. Nekolicina njih traži azil te su im odobrene privremene boravišne dozvole, ali mnoge izbjeglice završe u zemljama ilegalno, te stoga nemaju zakonski identitet ili socijalnu zaštitu koja sljeduje.

Potreba

Moramo pronaći nove i bolje načine da pomognemo ljudima koji žive u raseljenosti i obezbijedimo zakonski identitet za sve ljude.

Podaci

Proporcija djece ispod 5 godina čije je rođenje registrovano (%)*

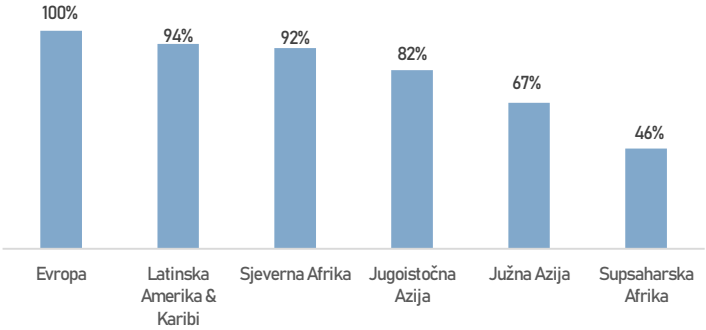

*2018, odabrane regije, UN SDG Izvještaj o napretku za 2019. godinu, Specijalno izdanje, Statistički Aneks

PODCILJ 17·1

17 PARTNERSTVOM DO CILJEVA

MOBILIZIRATI DOMAĆE RESURSE ZA RAZVOJ

Partner na implementaciji

Deloitte.

Izazov

Mobiliziranje domaćih resursa za razvoj predstavlja značajan izazov za zemlje u razvoju. One se bore da prikupe poreze i obezbijede osnovne usluge kao što su infrastruktura, zdravstvo i javna sigurnost – sve neophodne komponente za ostvarenje održivog razvoja.

Potreba

Trebamo dijeliti naše znanje i vještine u cilju razvijanja politika, tehnologija i javnih strategija kao pokretača ekonomskog, društvenog i ekološkog razvoja.

Podaci

Udio troškova vlade finansiranih domaćim porezima, 2005. i 2017. godina (%)*

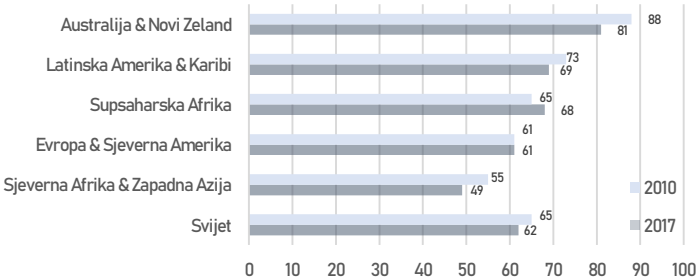

*2018, odabrane regije, UN SDG Izvještaj za 2019. godinu, 17. cilj

PODCILJ 17·6

17 PARTNERSTVOM DO CILJEVA

OMOGUĆITI PRISTUP TEHNOLOGIJI, NAUCI I INOVACIJAMA

Partner na implementaciji

Deloitte.

UNDP

Izazov

Tehnologija se rapidno razvila zadnjih godina, ali i dalje manje od polovine svjetskog stanovništva ima pristup internetu. Postoji značajan razvojni potencijal u cilju uspostavljanja tehnologije i nauke u manje razvijenim zemljama – posebno u aspektu informaciono-komunikacione tehnologije.

Potreba

Trebamo ponovo razmotriti kako savjetovati, sarađivati i dijeliti iskustva u relevantnim područjima kako bismo oslobodili razvojni potencijal prijenosa tehnologije, znanja i nauke ka/između manje razvijenim zemljama.

Podaci

Proporcija populacije koja koristi internet, po grupama zemalja i globalno (%)

*2018, odabrane regije, UN SDG Izvještaj za 2019. godinu, 17. cilj

PODCILJ 17·17

17 PARTNERSTVOM DO CILJEVA

PODRŽAVANJE DJELOTVORNIH PARTNERSTAVA

Partner na implementaciji

Deloitte.

UNDP

Izazov

Globalna partnerstva i saradnja su važni i neophodni za postizanje održivog razvoja.

Potreba

Moramo podržati i promovisati djelotvorna partnerstva javnog, javno-privatnog i privatnog sektora, odnosno partnerstva civilnog društva u cilju iskorištavanja raznovrsnih snaga i vrlina različitih organizacija širom svijeta.

Podaci

Ukupna upotreba multilateralnog sistema članova (milioni USD)*

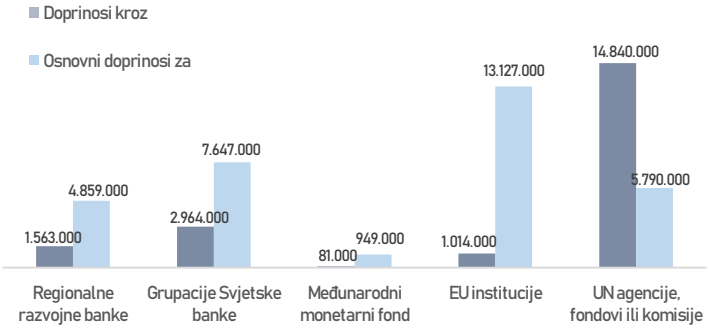

*2017, odabrane institucije, OECD Stat. 2017